

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-ës
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-106/15

**Priština,
18. oktobar 2017. god.**

U postupku:

Žalioca:

D. R.

Koju zastupa:

V. J.

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova u sastavu: Beshir Islami, predsednik veća, Anna Bednarek i Shukri Sylejmani, sudije, odlučujući po žalbi izjavljenoj na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/247/2014 (spis predmeta zaveden kod Kosovske agencije za imovinu pod brojem KPA47349) od 18. juna 2014. godine, nakon većanja održanog 18. oktobra 2017. godine, donosi sledeću:

PRESUDU

1. Odbija se kao neosnovana žalba V. J, izjavljena protiv odluke Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/247/2014 od 18. juna 2014. godine, u delu koji se odnosi na tužbu zavedenu kod Kosovske agencije za imovinu pod brojem KPA47349.
2. Potvrđuje se odluka Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/247/2014 od 18. juna 2014. godine, u delu koji se odnosi na tužbu zavedenu kod Kosovske agencije za imovinu pod brojem KPA47349.

Činjenično stanje i istorijat postupka

1. Dana 5. decembra 2007. godine, D. B. R, koju zastupa njena ćerka V. J. (u daljem tekstu „žalilac“) je podnela tužbu Kosovskoj agenciji za imovinu (u daljem tekstu „KAI“), tražeći potvrdu prava vlasništva i povraćaj nad stanom u površini od 25 m², koji se nalazi u ulici „Rade Popović“, P+6+pk, ulaz br. I, VI sprat, br. 45, Opština Gnjilane (u daljem tekstu „predmetna imovina“). Prema rečima žalioaca, gubitak poseda se dogodio 12. juna 1999. godine zbog okolnosti koje su povezane sa sukobom koji se dogodio na Kosovu između 1998. i 1999. godine.
2. U prilog svojoj tužbi, žalilac je KAI dostavio sledeća dokumenta:
 - Kopiju rešenja br. 1768/11 koje je izdato od strane Odbora društvenog preduzeća “Morava e Binqës/Binačka Morava” od 17. maja 1998. godine, na osnovu kojeg je zaposlenoj D. R. odobren zahtev i žalioцу je dodeljena predmetna imovina “na korišćenje, sa svim pravima iz Zakona o stanovanju, uključujući pravo kupovine pomenutog stana ”;
 - Kopija rešenja sa brojem 1768/12 o odeli stana, izdatog od strane Društvenog preduzeća “Morava e Binqës/Binačka Morava” od 18. maja 1998. godine, prema kojem je D. R. dodeljena predmetna imovina na korišćenje, na osnovu odredaba Zakona o stanovanju;
 - Kopija priznanice od 17. maja 1998. godine, iz koje se vidi da je D. R. platila iznos od 22.616 dinara na ime kupovine predmetne imovine;
 - Kopija ugovora o kupoprodaji stana u društvenom vlasništvu zaključen 19. maja 1998. godine između Društvenog preduzeća “Morava e Binqës/Binačka Morava” iz Gnjilana, kao prodavca, i D. R. kao kupca predmetne imovine. Potpisi stranaka na ugovoru su overeni dana 19. marta 1999. godine pred Opštinskim sudom u Gnjilanu, pod brojem overe 38/99;
 - Kopija punomoćja overenog u Opštinskom sudu u Nišu dana 30. maja 2014. godine pod brojem 6557/2014, kojim je D. R. ovlastila svoju ćerku V. J. da je zastupa pred KAI i svim drugim nadležnim institucijama povodom predmetne imovine.
3. Dana 25. januara 2008, KAI je notifikovala tužbu. Nađeno je da je predmetna imovina okupirana od strane lica M. A, koji nije tvrdio da ima bilo kakvo pravo na predmetnu imovinu.
4. Kako niko nije podneo odgovor na tužbu u zakonskom roku od 30 dana shodno članu 10.2 Uredbe UNMIK-a 2006/50, koja je izmenjena i dopunjena Zakonom br. 03/L-079 o izmenama i dopunama Uredbe UNMIK-a 2006/50 o rešavanju zahteva za privatnu nepokretnu imovinu, uključujući poljoprivrednu i komercijalnu imovinu (u daljem tekstu „Zakon br. 03/L-079“), smatrano je da je tužba nesporna.
5. Na osnovu verifikacionih izveštaja Izvršnog sekretarijata KAI, rešenje o dodeli stana br. 1768/12 nije pronađeno ni u nadležnim institucijama na Kosovu, niti u izmeštenim institucijama u Srbiji. Što se tiče ugovora o kupovini stana u društvenom vlasništvu br. 38/99, pisar Opštinskog suda u Gnjilanu je izjavio da je ugovor falsifikovan, jer lice koje je overilo potpise strana na ugovoru bilo lični sekretar predsednika suda, a ne referent, koji je ovlašćen da ih overava. Referent je u to vreme bio g. M. P. Prema tome, KAI je negativno verifikovala taj ugovor.

6. U svojoj odluci KPCC/D/A/247/2014 od 18. juna 2014, Komisija za imovinske zahteve Kosova (u daljem tekstu „KIZK“) je odbila zahtev. U obrazloženju, KIZK je objasnila da dokumenta koja je dostavio podnosilac zahteva nisu potvrđena kao originalna od strane Izvršnog sekretarijata. Štaviše, Komisija zaključuje da u odsustvu drugih potkrepljujućih dokaza, sami računi za komunalne usluge nisu dovoljni da bi se dokazalo navodno imovinsko pravo. Shodno tome, Komisija je odbila zahtev, jer podnosilac zahteva nije dokazao vlasništvo niti bilo koje drugo imovinsko pravo nad predmetnom imovinom.
7. Dana 7. oktobra 2014. godine, odluka je dostavljena žalioocu, a ona je 30. oktobra 2014. godine izjavila žalbu Vrhovnom sudu.

Navodi žalioaca

8. Žalilac izjavljuje da odluka KIZK sadrži fundamentalne greške i ozbiljne povrede materijalnog prava, kao i da počiva na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju. Protivi se izjavi Komisije u vezi sa nemogućnošću da se verifikuju dokumenta koja je ona dostavila. Ona je insistirala da su podnete samo overene kopije dokumenata, koje su prema žalioocu punovažne i da ništa ne ukazuje da nisu originalni. Dalje, žalilac je izjavio da nije istinit zaključak Komisije da ona nije dostavila nijedan drugi dokaz kojim bi dokazala pravo nad predmetnom imovinom, jer je ona dostavila pismo kompanije Telekom Srbija u kojem se potvrđuje da je ona pretplatnik telefonskog broja u Gnjilanu na adresi predmetne imovine.
9. D. R. je zatražila od Vrhovnog suda da žalbu usvoji i da se potvrdi njeno imovinsko pravo nad predmetnom imovinom.

Pravno obrazloženje

10. KIZK je svoju odluku zasnovala na zaključku da žalilac nije dostavio nijedan dokaz koji bi KAI verifikovala u skladu sa pravom vlasništva žalioaca nad imovinom. Izvršni sekretarijat nije mogao čak ni po službenoj dužnosti da pribavi takve dokaze. Žalilac umesto toga tvrdi da je dostavila overene kopije rešenja o dodeli stana br. 1768/12, i ugovora o kupovini stana u društvenom vlasništvu br. 39/99 – oba punovažna i originalna. Međutim, ta dokumenta je Izvršni sekretarijat KAI verifikovao negativno, jer nisu pronađena ni u nadležnim institucijama Kosova, niti u izmeštenim institucijama u Republici Srbiji, a bilo je i sumnji povodom overe potpisa na ugovoru.
11. Vrhovni sud je cenio podneske sadržane u spisima predmeta, ožalbenu odluku kao i navode iz žalbe shodno članu 194. Zakona o parničnom postupku br. 03/L-006 (u daljem tekstu „ZPP“), i našao da je žalba neosnovana.
12. Na osnovu člana 3.1 Zakona br. 03/L-079, tužilac ima pravo na nalog KIZK za povraćaj imovine, ako tužilac “dokaže” pravo vlasništva ili pravo korišćenja privatne imovine, uključujući poljoprivrednu i komercijalnu imovinu, i takođe dokaže da on/ona nije u mogućnosti da ostvari to pravo zbog okolnosti koje su direktno povezane, ili proizilaze iz oružanog sukoba koji se desio na Kosovu u periodu između 27. februara 1998. i 20. juna 1999. godine. Na osnovu ove pravne odredbe, žalilac je trebao dostaviti dokaz kojim bi dokazala njene navode povodom prava vlasništva nad, ili prava korišćenja predmetne imovine.
13. Stranka u postupku pred KAI i Vrhovnim sudom je obavezna da dokaže svoj pravni osnov da traži povraćaj predmetne imovine. Dokumenta koja podnosi se verifikuju od strane Izvršnog sekretarijata KAI. Kao zaključak, dokumenta koja je stranka dostavila a nisu pozitivno verifikovana dovodi to odbijanja zahteva, kao u konkretnom slučaju. Činjenica da nije moglo biti dokazano van svake sumnje da su rešenje i ugovor originalni, ne može dovesti do doga da se zahtev usvoji. Štaviše, priznanice za plaćanje određenih usluga koje su pružane do predmetne imovine ne mogu zameniti dokaze koji potvrđuju vlasništvo nad stanom.

14. Iz tih razloga, Vrhovni sud nalazi da je KIZK donela ispravnu odluku, zasnovanu na temeljnom i ispravnom postupku. Shodno tome, Vrhovni sud smatra da nisu učinjene povrede materijalnog prava niti je bilo nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.
15. U svetlu napred iznetog, shodno članu 13.3 (c) Zakona br. 03/L-079, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

Pouka o pravnom leku

Shodno članu 13.6 Zakona br. 03/L-079, ova presuda je konačna, i ne može se osporiti putem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Beshir Islami, predsednik veća

Anna Bednarek, sudija EULEX-a

Shukri Sylejmani, sudija

Bjorn Olof Brautigam, vršilac dužnosti pisara EULEX-a